

KOLOZSVÁRI SZÍNHÁZI KÖZLÖNY.

Kolozsvártt, mart. 19. 1860.

NAPILAP.

105-ik szám.

Előfizetési ár:
(Február 16-tól, a szimidény végéig.)
Helyben házhoz hordva 1 frt. 30 kr.
Vidékre postán küldve 1 „ 50 „ osztr. ért.

Mindenemű hirdetések elfogadtatnak: kétszer
hasábozott sorért 5 ujkr., ismétléseknél 3
ujkr.
Kincstári díj minden hirdetéstől 30 ujkr.

Hogy fogták hájdonában az ellenséget?

Történeti humoreszk Papp Miklóstól.

Az örökös harc s küzdelemhez szokott Balassa János nyilván nagyon megunhatta volt magát kékkői várában, mert azon törte a fejét: hogyan lehetne a budai basát valahogy megbosztantani s kihozni a békeséges türéséből!

Volt Balassának ekkoriban (1574) egy Pintér Benedek nevű számtartója, ügyes, vállalkozó ember, valóságos ezermester, a ki mindenhez értett a világon, de legkivált merész kalandok kiviteléhez. Ebben aztán nem volt párja az egész országban.

Ha a várurnak valami kényes nyaktörő tervei voltak, csak Benedeket kérte fel reá, tudta bizonyosan, hogy végre lessz hajtva, még pedig olyan furfangos utakon és módokkal, a minőt más emberfia ki sem tudott volna találni.

Egyszer magához hivatja Balassa Pintér Benedeket. Valami fontos mondanivalója lessz, gondolá magában a fegyverhordozó, s sietet felkeresni urát.

„Te Benedek én tégedet eddigelő mindig ügyes embernek tartottalak.“ — Kezdé a beszédet Balassa.

Erre a hízeltő bevezetésre persze nem volt más egyéb tennivalója Pintér uramnak, minthogy szépen kezét csókolt Balassának, s alázatos hangon felelt, hogy:

„Nagyságod igen kegyes.“

„Darab idő ólta azonban ugy tetszik nekem, hogy te véghetetlen nagy számár kezdesz lenni!“

Erre a megtisztelő czimre mondanom sem kell, hogy nem csókolt másodszer is kezét Balassának, hanem az egész ember arcza egy kérdőjellé változott.

„Hiába bámulsz ugy reám, mert ugy van, — hólnapok ólta semmi hasznodat nem veszem, eddig még csak eszedbe jutott valami okos dolog, de mostanság mintha meg lennél halva, — szóval unalmas kezdesz lenni, mintha nem is az a Benedek volnál a ki eddig valál.“

„Csak akarnia kell nagysádnak, s én azonnal a régi lészek!“ — felelt Benedek, olyan furcsán hunyoritva apró fekete szemével, hogy Balassának akár akart akár nem, el kellett magát nevetnie.

„Meglátom rögtön, hány zsákkal telik még nálad a bátorságból. Jutott valami az eszembe, ha te ügyes ember lennél, hát én most sem lennék hozzád fősvényebb mint eddig voltam.“

Pintér uram egészen közel tartotta füleit Balassához, hogy valamiképpen el ne szalasszon egy szócskát.

„Ismered te a budai vezért?“

„Még ugyan ismerem, bár ne lett volna alkalmam olyan közlelől ismerni soha!“

„Hát hogyan ismerkedtél meg vele?“

„Két évvel ezelőtt a bűnöm a várba vitt, felöltöztem töröknek s ugy barangoltam ott alá“

s fel Egyszer egy akasztófára való zserradsik*) felismert, hogy nem vagyok török, nyakon ragad s reám ordít, a hogy a torkán kifért: Handa Gidertsen bre Giuar rusi menkios?**) Hiába engeszteltem az én emberemet, nem eresztett el, azt mondta kém vagyok s felvitt egyenesen a nagyvezérhez.

„S a nagyvezér?”

„A nagyvezér aztán minden irgalom és kegyelem nélkül olyan haszonöt botott veretett a két talpomra, hogy még most is belé nyilalik ha eszembe jut. Ez óta ismerem olyan jól a budai basát.”

„Na látod Benedek most szép alkalmat nyujtok neked, hogy megbosszuld magadat rajta, szeretném valahogy rászedni, hadd jussak eszébe akkor is midőn nem akarná.”

„Én tudnék ám egy nagyon jó módat, csak attól tartok, nagyon felbőszítjük s reánk ront.”

„S mi lenne az?”

„Nem mondom meg előre, hanem ha reám bizza az egész dolgot nagyságod, én a várpinceszét néhány nap mulva jóféle török fogollyal töltem meg, a legderekabb vitézeivel a basának, sirva fog utánok gondolni, megrágja a szakálát kinjában!”

„Ezt akarnám én is, — felelt vidámon, Balassa. — engemet is megcsalt nem régiben 500 aranyforinttal.”

„Tízszerezsen vissza lehet rajta venni, — csak bizza én reám nagyságod.”

Nem lelte helyét örömeiben Balassa uram.

(Folytatása köv.)

I. Napoleonnak egy szerelme.

(Egy öreg tábornok elbeszélése után.)

(Vége.)

— Házukat le akará rontatni a mérnöki kar, de szerencséjökre; én valék kirendelve az ügy megszemlélésére, s úgy találtam, hogy a Théréza háza nem áll semminek útjába. Ez a rendelés adott alkalmat, hogy belépjek a házba, s lám most hól állok!

Több napon át Bonaparte gondolkozó és komoly volt; végre kérdezé tőlem, mit tartok a szerelmi házasságról.

— Nézetem szerint, felekém, a körülményektől függ. Egy oly embernek, kiben nincs nagyravágás, gyakran szerencsés esemény; de a kiben nagyravágás van, az soha se házasodjék szerelmeiből, mert jövőjének zárja el az útját.

— Igaz, felelé, igaz. — S két napig nem láttam őt. Harmadnap egy, még olvashatlanabb levelet kapék tőle, mint a minöket rendesen írni

*) Zserradsik, a gyalog katonaság egy neme.

**) Hova igyekszel te bolandfejú keresztény?

szokott, melyben kér, hogy keressenem fel, mert láza van. Elmentem.

Egy nagy kávésgép mellett ult, melyből negyed óránként egy-egy csészével ivott. Megjegyzém neki, hogy az ily orvoslás nekem nem tetszik jónak az ő helyzetében.

— Egy vallomást kell tennem, felelé, meg akarom fejemet könnyíteni; mert ha szórakozott vagyok, a kávé megkönnyit.

— Tán a szerelem rosszul halad?

— Ellenkezőleg, nagyon is jól megy; szerencsére megtudám magamat győzni.

Kérdő kíváncsisággal néztem rá, a mit megértett, mert folytatá:

— Én nem szeretek magamról sokat beszélni, főleg oly tárgyban, a mit a világ gyermekségnek mond: azonban érzem a szükségességet önnek elmondani azt a mi történt, mert valósággal búsulok.

Tegnap előtt, folytatá, megérkezem az özvegyhez; ő nem volt hon csak Naddi, o halátta volna ön mi szépen nézett ki! Távot tartám magamat tőle, hideg feleleteket adék ártatlan, kellemes ingerkedéseire, és ő sirni kezdett, szememre hányá hidegségemet. Megakarám őt nyugtatni, vigasztalni, s e perczen oly közel találtam magamat hozzá, hogy a veszély valóban nagy volt. Naddi édesen sirt karjaim közt, és én vigasztalám, de oly móddal, hogy érezheté, mikép sokkal komolyabb keservek várnak rá a jövőben. Mind a mellett izgatottságomban sok mindent ígértem neki: már azon a ponton valék, a melynél tovább menni nem lehet, midőn Naddi, félig legyőzve, gyöngéden eltaszit magától, s megragadva kardom markolatát szól: „esküdj meg erre, hogy férjem leszesz!” Hidegség lepett el, s borzadály szállt szívembe, s szerencsémre volt erőm, hogy becsületes ember legyek: mondám, hogy nem esküdhetem meg.

Ezek az olasz nők, folytatá Napoleon, ezeket mi sem tartja fel; ha szeretnek. Daczára eskü-megtágadásomnak, Naddi még elég gyöngédséget mutatott; kibontakoztam karjai közül, s elég erős valék a távozásra. Kevés lépésre a háztól találtam anyját, a kinék mindent elmondék. Melegen köszöné tettemet, kérve egyszersmind, hogy szünjek meg Naddit látni. Mind a mellett, tevé hozzá, mily szerencsétlen lesz szegény gyermekem; ha visszatudnék menni Florenczbe, az út, a szórakozás lehet, hogy meggyógyítanak; itt oly szomorú élete s én magam is nagyon beteg vagyok.

— Ha megakar ön győzni a felől, hogy becsül engem, felelék, fogadja el tőlem azt, a mi visszatérésére szükséges; ne feledjen el engemet és mondja meg Naddinak, hogy ne számíttzön szívéből örökre.

Ha látta volna ön, Lajos, hogyan szorítá kezemet. Ma reggel elküldém három havri illetéket, a mit kölcsön vettem, a nélkül hogy tudnám, mikép fogom megfizetni. Majd meglátjuk, a sors erről is rendelkezni fog.

S ez a vagyonnélküli majdnem szükölködő ember, nem sokára hadsergeket vezérlett, s egy trónra ült, melyet minden trón fölébe emelt. Nehányszor említém neki Naddit.

— Ah! mondá erre, ez egy volt a legerő-

sebb és legtisztább szerelmek közül, melyet valaha éreztem, hanem akkor még csak hadnagy voltam!

Azóltá Napoleon még szeretett egyszer, hanem kissé despota módjára, midőn a nők és férfiak gondolatát leigázta; akkor midőn szebb lett, sokkal szebb mint Toulonba volt, de a midőn már elvesztette jó véleményét a szerelem felől, s azt a ritka és tiszta gyöngédségét.

(Franciaából.)

T Á R C Z A.

Bel és külföldi vegyes hírek.

□ A tegnap előtt egy leányt mentettek ki a szamosból, ki azon okból akará magát elveszteni, mert szülői nem engedték, hogy neje legyen egy kiszolgált huszár káplárnak.

□ Emich Gusztáv előfizetést nyit a „Hunok harca“ czimű műlapra 6 osztrák forintjával. E képet — mely a volt „Szépirodalmi Közlöny“ előfizetői részére készült — igen sikerültnek mondják.

□ A bécsi hitelintézet fő igazgatóját hasonló vád miatt mely Eynatten tábornagyat terhelé, közelebbről elfogák. (P. N.)

□ Prágában egy kereskedő egy este együtt vacsorálván nála levő sógornéjával, ki a kereskedőnél kórházban fekvő neje helyett néhány nap óta annak háztartását vezette, — a sógornő főfájásról kezdett panaszkodni, a kereskedő egy port hozott elő, melyet igen jó főfájás elleni szernek állított. A nő bevett belőle egy kis részt, mire a kereskedő a maradékot szintén lenyelte. Nehány másodperc múlva ez utóbbi meghalt, — a sógornénél a kisebb adag nem idézte elő a halált, csak rettentő kinókat. A hivatalos vizsgálat nem tudá kideríteni, hogy e különös mérgezés szándékos volt-e, vagy csak tévedésből eredt.

□ Egy mérhetlen gazdaságu antwerpi aggszúz 600 frank jutalmat tűzött ki e kérdés megfejtésére: hogyan kell hogy viselje magát egy 60 éves leány, ha széptevője akad?, — s minő körülmények közt mehet e korbán férjhez?

□ Küttenbergben egy műkedvellő trombita és dob-versenyt rendezett. De már az a közönség csakugyan megérdemelte volna, hogy jutalomhan részestüljen, ha végig tudta hallgatni.

□ Amsterdamban egy mesés kincsekkel bíró öreg fősvény kereskedő iszonyu álomból ébredt fel nem rég. Álmában ugyanis három fiát látta mint tékozolják el halála után reájok szállott vagyonát. Elrémülve gondolá el, hogy mind ez egykor csakugyan megtörténhetik! Hogy meg ne történjék, s rakásra halmozott aranyai még

halála után is megmaradjanak rakásnak, s széjjel ne szorattassanak a nagyvilág minden részibe, — egy öreg özvegy asszonyra hagyta mindenét, ki majd gondját fogja viselni pénzének, s nem ad tul rajtuk. Nehány hét múlva aztán nyugodtan meghalt. A szerencsés özvegy 3 millió frankban vette át az örökséget. Az örökségtől elcsepent fiuk hajokat tépék, és nemes vetéllyel pályáztak a boldog özvegy kezéért, melyet végre is a legifjabb volt szerencsés elnyerhetni.

Színházi krónika.

□ Szombaton, mártius 18-kán, „Granadai éjtitánya“ opera 2 fv. Kreutzer Konrádtól. Ugyanazon szerep-kiosztással adatott, melyel közelebb láttuk, s így édes kevés mondani valónk lehet. Bodorfi (Egy vadász) szép éneke nagyobb közönséget is megérdemelt volna. Szerdahelyi N. (Gabriela) ma is tetszésben részesült. A kardalok jól sikerültek a mit a harmadik előadásra méltán meg is meglehet várni.

NYILTPOSTA.

Rózsa J.-nek. A belküldött versekből használni fogunk.

N.— G.-nek. Talán belédőlt a porzód a tintatartódba?

Az a népdal, mely így kezdődik: „Bazsarózsa lilium,

Hogy szeretlek be bánom“ nem közölhető.

„Megyeri emléke“ czimű költemény nem közölhető.

„Adomák a színész világból“ — majd ki böngészünk belőle néhányat.

„Busultunk már eleget...“ Ha meglátogat ön alkalmilag

majd megmondjuk miért nem lehet az ily dolgozatokat közölni.

M. Vásárhelyre. X. Y. Z. ...?

Pestre. H. B.-nek. Köszönjük a szives megemlékezést. Azon fogunk lenni, hogy obajtása mentől előbb teljesülhessen.

H i r d e t é s.

Eladó épülethez használható száraz egy és két czolos vastagságu deszka, lécz és zsendely kapható. Értekezhetni lehet felőle a tulajdonossal, külső-monostor-utca 59-dik szám alatt. (2—6)

Felelős a szerkesztésért és kiadó HAVI MIHÁLY.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Felsőbb

engedélyvel.

Kolozsvártt, ma, hétfőn, martius 19-kén, 1860.

A fennálló országos szini választmány pártfogása és HAVI MIHÁLY igazgatása alatti

dalszintársaság által adtik:

SZÉP JUHÁSZ.

Eredeti népszinmű dalokkal 3 felvonásban. Irta Szigeti József, a „vén bankancsos és fia a huszár“ czimű népszinmű szerzője.

S z e m é l y z e t:

Báróti, ifju földesur	Paulai.	1-ső	Láng Mari.
Berényi, gazdag haszonbérlő	Simonyi.	2-ik } vén asszony	Cser Julcsa.
Berényiné, második neje	Bodorfiné.	3-ik	Baranyiné.
Rózsa, Berényi mostoha leánya	Polákoviczné.	Bátor János, falu birája	Bartha.
Laura, Berényiné édes leánya	Szabó Eszter.	Szolga, Berényinél	Tótfalusi.
Szép Jancsi, juhász legény	Tar.	Paraszt leány	M. Klára.
Piroska, kedvese	Sch. Minka.	Aratók }	Bokorné.
Pösz Manczi, kuruzslónő	Alajosné.	Kisbiró	Szabó Mózsi.
Bálint, obsitos	Réthy ur.		Gerecs.
Pista, fia	Uram bátyám.		Alajos.

 Réthy Mihály ur, és hat éves fiacskája az országosan ugynevezett **uram bátyám** a fenjelölt szerepekben teszik tiszteletüket.

Helyek ára: Zártszék **70** kr. Földszint **42** kr. Altishti jegy **21** kr. Karzat **18** kr. osztr. ért.

Fridrikné, Gyulai, Folinusné betegek.

Kezdeté 7 órakor, vége 9-után.

A rom. kath. lyceum betüivel.